

Колхозмудин дундин звенон гардгч кадрмудт оныган икәр өгхмн

Колхозн тосхлтин цаарандк делгрлтин боли машинн-тракторн станцин бурдәмджиг оныгдаруллгына тускар* СССР-н Деед Советин сессий деер Н. С. Хрущевин кех докладын тезисмудиг мана балгысна района колхозмудин колхозникуд таасдж дөннцхäv. Колхозмудт шилр болсн хур гуд деер полевозмуд, малчир тезисмудиг күүндж хäläхлärн, мана öмн партин тавсн төр-риг—öбрхн джилмудин эргид äмн болгына тоол малас авдг продукцарн США-г күүцхмн гисн төриг күүцхд ик чинртä, селәнä эдл ахуг улм цаарандк өскдж-öргджүлхд онц темдг зааджах гүн ухата шидвр гаргысн партыл үнн седклärн ханлтан öргджäцхәнä.

Мана балгысна районд экономическ бат, торгын нооста хдл өскдг 4 колхоз бääнä. 1957 джил цуг оругын 80 процентнь зуг хд өсклгнäs авдв, цуг орунь болхла 32 сай арслнь болв. 1954 джилникәр болхла, орунь хойр холван даву болв. Джил ирвäs колхозмудин хувагддго көрнө өсäd йовна. 1954 джил тернъ 3260 миньгын арслнь бääсн болхла, 1957 джил 6 сай арслньгас даву болв. МТС-н техник, урдаснь дүнндж тоолсн тоогьар болхла, 6 сай арслнь шаху болна. Тер учрар мана колхозмуд эн джилн бийлнь болм дүнгä то трактормуд, комбайнс боли нань чигн селәнä эдл-ахун машинд хулддж авч чадхмн.

„Победа“ колхозин колхозникуд Н. С. Хрущевин докладин тезисмуд эврәннь хуртг күүндж хäläчкäl, „ДТ-54“ гидг 12 трактор, „Беларусь“ гидг 6 трактор, буудян 8 комбайн, токарн станок, колхозд кергтä селәнä эдл-ахун нань чигн машинд 1 сай 3 миньгын арслньгар эн джил хулддж авх болдж шидв. Бригад болгнд техникән хадгьлдг гараж, трактормуд, сеялкс, плугс боли нань чигн производствд кергтä тоотиг ясдг нег мастерской колхоз тосхк болдж шидв.

Ленинä нертä колхоз 1 сай 200 миньгын арслньга, „Страна Советов“ боли Сталинä нертä колхозмуд неджäd сай 300 миньгяд арслньга техник МТС-с хулддж авхмн гидж шидв. Элстин 4 колхоз цугьар 5 сай арслньга техник авхар бääнä.

Эклц партийн организац, машинн-тракторн станцин бурдәмджиг оныгдаруллгына тускиг колхозник болгнд öргнär пäälгьдж öгх чинртä төр мөн.

Öдгä цагт колхозмудт кегддж йовх бурдәмджин боли олн дундин политическ көллмн, хбнä тоог хойр холван өскхмн гисн мана партин даалгьвриг күүцхär ноолджах

А. ТРУБИЦЫН

КПСС-н Элст балгысна комитетин негдгч сеглätр.

цуг колхозникудин боли механизатормудин дунд элдв кучтä политическ боли кучкөлснä öргмаж делгрүлв.

Колхозмуд МТС-äстратормуд боли нань чигн техник хулддж авсн цагт, колхозмудин көллмшт комплексн бригадин бригадир чинртä орм ээлх зöвтä. Балгысна комитетäs боли эклц парторганизацсас — колхозмудиг гардхл ним дундин звенон кадр белдхд эркн ухан-седклän öгх некгдджәнä.

МТС-н бурдәмджиг оныгда руллгынас иштäгьär, МТС-н көллмшäs сулджаж специалистнр, колхозин специалистнр, колхозн производствд бийсән темдгтägьär медүлсн сән дамшлтта механизатормудиг олзлад, колхозмудин комплексн бригадиг сäänär батлхар балгысна комитет боли колхозмудин эклц парторганизацс көллмш келжäцхәнä. Энүг дахлдулн, хальмг äмтн төрскнүрн хәрү ирджähиг тоолад, бääрн келн-äмгнäs кадр эн көллмшт элвгär орлулхд онц оныган öгх кергтä.

Колхозмудин кадр батлхин төлäd КПСС-н балгысна комитет темдгтä көллмш кечкв. „Страна Советов“ колхозин ахлачин көллмшт МТС-н ах агроном Н. Т. Юхнов орулдв, терүнä дарукднь колхозин ах зоотехник Арбаков Баснь суньгьгдв. Комплексн бригадсин бригадирмудт 1957 джил крайин селәнä эдл-ахун школ чилäсн үр Кийков, комбайнер үр Бовкаев илгäгдв.

„Победа“ колхозин ахлад, Ставропольск селәнä эдл-ахун школ чилäсн, үр Полоусов суньгьгдв, комплексн бригадсин бригадирмудт тракторн бригадин бригадир үр Кабаков, колхозин агроном үр Каземиров илгäгдв.

Ленинä нертä колхозин бригадирт селәнä эдл-ахун институт шилр чилäсн, колхозин агроном үр Джилджиков, нань чигн улс илгäгдв.

Колхозн тосхлтин цаарандк делгрлтин боли МТС-н бурдәмджиг оныгдаруллгына туск партин керг-уулдвр, мал өсклгнä фермсин заведующнрин тоог батлх, колхоз болгнд эврәннь механизатормудта болгьх эв-аргь öгв.

Колхозмудин полевозмудла боли мал өскäчирлä хамдан көдлäd, колхозин эдл-аху элвähär МТС-н кесг специалистнр сән дурарн кохозмудт оч көдлävдн гидж дуран öгцхäv. „Страна Советов“ колхозд МТС-с трактормуд хулдсиг дахдж, МТС-н механик үр Ермаков көллхär одв.

Колхозмудин производствд специалистнр ирснäs авн бригадт шилрлгын гарчана. Бригадст уурмуд Джилджиков, Кийков, Гермашев, нань чигн улс научин күүцäмджиг боли сән дамшлтс колхозин эдл-ахуд олзлхар шунмгьагьар көдлджäцхәнä, селәнä эдл-ахуг цаарандк өскдж-öргджүлггär öмнän бääх берк төрмудиг зöргтägьär күүцäцхәнä.

Колхозмудин дундин звенон гардгч кадрмуд батллгын—партин балгысна комитетд кесг берк кергүд күүцäх аргь öгвä. Элст балгысна эргнд үснä баз бурдäх төр эн джил күүцдän күүцäгдхмн. Темс гаргьлж авх төр бас зöвär уралан йовулгдхмн. 1957 джил Элстин колхозмуд үкр орулдг 4 хаша тосхлгь эклцхäv, эн джил бас 4 хаша бärгдхмн, энүнднь саалин 800 үкр бääхмн.

Эн тоот керг-уулдвр 1959 джилäs авн балгысна куч-көлсчнриг үсär нань чигн үснäs авгдг продукцар күүцднь теткхмн.

КПСС-н ЦК-н февральск Пленумин шидврмудäs боли үр Н. С. Хрущевин кех докладын тезисмудäs иштä гарчашин төрмуд, эдл-ахугьан öргджүлхд колхозмудин эклц парторганизацсд ик чинртä даалгьвр öгчәнä. Цуг эдл-ахугьан чикär, сäänär гардхиг, колхозмудин производствд сäänär орлцхиг, комплексн бригадсин бригадирмудт оньдндän дөнн-нөкд болджахиг эклц парторганизацсас некгдджәнä.

МТС-н трактористнр боли специалистнр колхозмудин көллмшүр орджах учрар, колхозмудин эклц парторганизацс улм өсх мөн, производствд көдлх коммунистнрин тонь зöвär өсхмн, бригадсин öмн бääх төрмудиг күүцäхд коммунистнрин оныг öгүлдж чадх, партийн көдлмш сäänär меддг толгьачта партийн баг бригад болгнд бурдäх эркн керг.

Колхозмудин дундин звенон гардгч кадрмудиг батллгын селәнä эдл-ахуг улм цаарандк өскдж-öргджүлхия туск партин керг-уулдврмудиг күүцähиг, увлär боли эрт-хаврар хбнä төл сäänär авхиг, хаврин тärәнä көллмшт сäänär белдхиг хурдар тетксн деерән, 1958 джил күүцäх колхозникудин бийдän авсн даалгьврмудиг күүцднь күүцähиг боли олн малин хот белдх төриг негинь олдж хагьлх мөн.